

7/15243

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-228/1994/4396
Konu : Yazılı soru önergesi

13.09/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 05/07/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.00.02-24304 sayılı yazı,
b) 13/07/2010 tarihli ve 1753/3638 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığınıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15243 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1-Soru önergesi cevabı (2 adet)
2-Tablo (2 adet-2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-228/1992/4394
Konu : Yazılı soru önergesi

13/09/ 2010

Sayın Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15243 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu hükümleri çerçevesinde, resmî istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlarda güncel, güvenilir, zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretilmesini sağlamak amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca kabul edilen "Resmî İstatistik Programı (2007-2011)" 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Resmî İstatistik Programı, kurumlardan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda, 2008 ve 2009 yıllarında, Bakanlar Kurulu Kararıyla revize edilmiştir.

Resmî istatistiklerin üretimine ve organizasyonuna ilişkin temel ilkeleri ve standartları belirlemek; Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesini, değerlendirilmesini, gerekli istatistiklerin üretilmesini, yayımlanmasını, dağıtımını sağlamak üzere, Resmî İstatistik Programında istatistik sürecine dâhil kurum ve kuruluşlar arasında Ulusal Veri Yayımlama Takvimi belirlenmiştir.

Verilerin hangi kurum tarafından, ne zaman ve ne şekilde yayımlanacağını gösteren Ulusal Veri Yayımlama Takvimi, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından her yılın başında kamuoyuna açıklanmaktadır. Programda görev alan kurum ve kuruluşlar, bir sonraki yılın veri yayın tarihlerini belirleyerek, Ulusal Veri Yayımlama Takviminde yer almak üzere, her yılın 15 Aralık tarihine kadar, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına iletmektedirler.

Söz konusu bu takvime göre, 2009 yılı adalet istatistiklerinin yıl sonu itibarıyla derlenmeye başlanacak olması nedeniyle 2009 yılı adalet istatistikleri sunulamamış olup, 2008 yılına ait verileri içeren istatistik tablo ekte sunulmuştur.

II- A- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 23/07/2010 tarihli yazısıyla, soru önergesinde bahsedilen kişinin Cumhuriyet Başsavcılıklarına müracaat ederek kimliğini bilmediği ancak tarif edebileceği dört kişinin kendisini zorla kaçırarak tecavüz ettiklerini beyan ederek şikâyetçi olması üzerine, Başsavcılıklarınca gerekli işlemlerin anında ve eksiksiz olarak olarak yapıldığı; olayın ayrıntılı şekilde soruşturulması için Bağcılar İlçe Emniyet Müdürlüğüne açıklamalı bir yazı yazılarak işin aciliyetine binaen elden şikâyetçiye verildiği; ancak, şikâyetçinin Emniyet Müdürlüğüne gitmemesi ve evrakları da götürmemesi nedeniyle bir sonuca ulaşılamadığı; bu nedenle, ilgili yerlere yeniden yazılar yazıldığı ve soruşturmanın hâlen devam ettiği;

B- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının 30/07/2010 tarihli yazısıyla, şikâyetçi vekillerinin başvurusu üzerine soruşturmaya başlanıldığı; şikâyet dilekçesinde ve alınan beyanlarda belirtilen hadise ve kişilerle ilgili olarak, başlatılan soruşturmanın hâlen devam ettiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bildirilmiştir.

III-5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160 inci maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.";

b- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161 inci maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.";

c- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

"(1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluştuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.";

ç- "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar" kenar başlıklı 172 nci maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

(2) Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.";

d- "Cumhuriyet savcısının kararına itiraz" kenar başlıklı 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi başkanına itiraz edebilir.";

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Mülga 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 148 inci maddesindeki "Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir." hükmünün 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un çerçeve 3 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılması ve benzer bir hükmün 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yer almaması; 5271 sayılı Kanunun yukarıda atıf yapılan, 170 inci maddesinin birinci fıkrasındaki, "Kamu davası açma görevi,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.” hükmü ile 160 ıncı maddesinin birinci fıkrasındaki, “Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.” hükümleri dikkate alındığında, soruşturma yapılması ve kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanının Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır.

Belirtilen düzenlemeler çerçevesinde, işlenen suç sebebiyle yürütülecek soruşturma veya görülecek davayla ilgili olarak tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu olamaz.

IV- Anayasanın 9 uncu maddesindeki, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 138 inci maddesindeki, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesindeki soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu yönündeki amir hükümler dikkate alınarak, halen derdest olduğu anlaşılan soruşturmaya ilişkin olarak soru önergesine konu edilen diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülememiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan

2008 YILI İÇİNDE TCK 102,103,104,105 MADDELERİ İLE İLGİLİ AÇILAN DAVALAR

KANUN MADDELERİ	AÇILAN DAVA SAYISI	SANIK SAYISI							
		12-15 YAŞ		16-18 YAŞ		18 VE ÜZERİ YAŞ		TOPLAM	
		ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
TCK 102 (Cinsel Saldırı)	3798	316	16	551	22	4712	297	5579	335
TCK 103 (Çocukların Cinsel İstismarı)	4061	478	12	825	15	4442	354	5745	381
TCK 104 (Reşit Olmayanla Cinsel İlişki)	934	17	3	156	5	1120	44	1293	52
TCK 105 (Cinsel Taciz)	8358	241	17	597	29	8788	304	9626	350

2008 YILI İÇİNDE TCK 102,103,104,105 MADDELERİ İLE İLGİLİ KARARA BAĞLANAN DAVALAR

KANUN MADDELERİ	ÇIKAN DAVA SAYISI	SANIKLARA İLİŞKİN KARAR TURLERİ				
		MAHKUMİYET	BERAAT	CEZA VERİLMESİNE YER OLMADIĞI	DİĞER(*)	TOPLAM SANIK
TCK 102 (Cinsel Saldırı)	3517	2501	1294	52	1739	5586
TCK 103 (Çocukların Cinsel İstismarı)	3437	2250	1216	31	1697	5194
TCK 104 (Reşit Olmayanla Cinsel İlişki)	824	371	304	10	569	1254
TCK 105 (Cinsel Taciz)	7588	3678	1685	56	4248	9667

* Diğer kararlardaki sanık sayısı; yetkisizlik, görevsizlik, birleştirme, özel yasalar gereğince davanın ertelenmesi, düşme, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi, TCK 32/1 gereğince verilen kararları ve TCK 75 m. uyarınca davanın ortadan kaldırılmasını kapsamaktadır.

NOT: 2009 yılı verileri derleme aşamasında olduğundan bu yıla ait bilgi verilememektedir.